

UCHWAŁA NR 88/2023

SENATU UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

z dnia 29 czerwca 2023 r.

w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia

Na podstawie § 60 ust. 1 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 58/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego uchwała się co następuje:

Rozdział I PRZEPISY OGÓLNE

§ 1.

Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) studia wyższe – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- 2) szkoła doktorska – zorganizowaną formę kształcenia w co najmniej dwóch dyscyplinach naukowych, przygotowującą doktorantów do uzyskania stopnia doktora;
- 3) studia podyplomowe – formę kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych;
- 4) inna forma kształcenia – formę kształcenia inną niż studia wyższe lub studia podyplomowe, służącą doskonaleniu i poszerzeniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie;
- 5) forma studiów – studia stacjonarne i studia niestacjonarne;
- 6) studia stacjonarne – formę studiów wyższych, w której co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
- 7) studia niestacjonarne – wskazane w uchwale Senatu, w ramach których mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
- 8) Polska Rama Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego – charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6, 7 i 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 9) kwalifikacje – efekty uczenia się poświadczone dyplomem, świadectwem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez uprawnioną instytucję, potwierdzającym uzyskanie zakładanych efektów uczenia się;

- 10) efekty uczenia się – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w procesie uczenia się;
- 11) punkty ECTS – punkty zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych jako miara średniego nakładu pracy osoby uczącej się, niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się, 1 pkt. ECTS odpowiada 25 godzinom pracy studenta, doktoranta, uczestnika obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z zajęciami;
- 12) przedmiot – jednostkę programu studiów z przypisanymi efektami uczenia się i punktami ECTS, która może być realizowana w różnych formach zajęć dydaktycznych, kończąca się jedną oceną;
- 13) forma zajęć – wskazaną w przepisach Uczelni, składową przedmiotu;
- 14) student – osobę kształcąca się na studiach wyższych;
- 15) doktorant – osobę kształcąca się w szkole doktorskiej;
- 16) uczestnik – osobę kształcąca się w ramach studiów podyplomowych albo innych form kształcenia;
- 17) studia bez bliższego określenia – studia wyższe;
- 18) ustawa – ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.);
- 19) Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – ustawę z dn. 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2020 r. poz. 226 ze zm.);
- 20) Rozporządzenie Ministra w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 890);
- 21) Rozporządzenia Ministra w sprawie studiów – rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661 ze zm.);
- 22) Statut – Statut Uniwersytetu Szczecińskiego stanowiący załącznik do uchwały nr 58/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego;
- 23) minister – ministra właściwego do spraw edukacji i nauki;
- 24) standard nauczycielski – standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 25) Uczelnia – Uniwersytet Szczeciński.

Rozdział II **STUDIA WYŻSZE**

§ 2.

Uniwersytet Szczeciński prowadzi kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu.

§ 3.

1. W Uczelni studia prowadzone są na poziomie studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, z zastrzeżeniem ust. 2 – 4.
2. Studia na kierunkach: prawo, prawo kanoniczne, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika specjalna prowadzone są jako jednolite studia magisterskie.
3. Studia na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie psychologii i teologii mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie.
4. Uczelnia może utworzyć jednolite studia magisterskie na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny albo dyscypliny wiodącej, w której posiada kategorię naukową A+ albo A, lub dyscypliny zawierającej się w dziedzinie, o której mowa w art. 243 ust. 7 ustawy.
5. Uczelnia może prowadzić studia wspólne z inną uczelnią, instytutem PAN, instytutem badawczym, instytutem międzynarodowym, zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową na zasadach określonych w umowie zawartej w formie pisemnej.
6. Uczelnia może prowadzić studia w zakresie programu podwójnego dyplomu (*double degree*), jeżeli prowadzi studia lub utworzyła studia zgodnie z ust. 1 lub 4 i zawarła umowę z uczelnią zagraniczną w tym zakresie.

§ 4.

1. W Uczelni studia są prowadzone na profilu ogólnoakademickim lub praktycznym.
2. Na studiach o profilu ogólnoakademickim ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową.
3. Na studiach o profilu praktycznym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne.

§ 5.

1. Uczelnia przyporządkowuje kierunek do co najmniej 1 dyscypliny.
2. W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny, wskazywana jest dyscyplina wiodąca, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się.

§ 6.

1. Studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie programu studiów ustalonego uchwałą Senatu.
2. Program studiów określa:
 - 1) efekty uczenia się;
 - 2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
 - 3) liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć.

§ 7.

1. Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu powinien uwzględniać uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji:
 - 1) dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
 - 2) dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
2. W przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera, opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia również pełny zakres charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, o których mowa w przepisach wskazanych w ust. 1.
3. W przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia również ogólne efekty uczenia się, o których mowa w rozporządzeniu ministra w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
4. W przypadku, gdy studia na określonym kierunku, poziomie i profilu mają być prowadzone zarówno w formie stacjonarnej jak i niestacjonarnej, opis zakładanych efektów uczenia się jest ten sam.

§ 8.

Program studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu w szczególności zawiera:

- 1) informacje ogólne:
 - a) jednostkę realizującą studia,
 - b) nazwę kierunku studiów w języku polskim,
 - c) nazwę kierunku studiów w języku angielskim,
 - d) poziom studiów (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie),
 - e) profil (praktyczny lub ogólnoakademicki),
 - f) formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne),
 - g) przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej,
 - h) określenie dla każdej z dyscyplin, w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny, procentowego udziału liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla programu studiów,
 - i) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia,
 - j) wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa/egzamin dyplomowy),
 - k) tytuł zawodowy nadawany absolwentom;
- 2) opis efektów uczenia się:

- a) tabelę kierunkowych efektów uczenia się z odniesieniami do charakterystyk drugiego stopnia PRK,
 - b) tabelę efektów uczenia się dla specjalności nauczycielskiej z odniesieniami do efektów ogólnych ze standardu nauczycielskiego, jeśli na studiach jest realizowanych kilka specjalności, w tym nauczycielska,
 - c) tabelę efektów uczenia się dla poszczególnych specjalności, jeśli na studiach jest realizowanych kilka specjalności, w tym nauczycielska,
 - d) tabelę pokrycia charakterystyk drugiego stopnia PRK,
 - e) tabelę pokrycia efektów ogólnych ze standardu nauczycielskiego, jeśli na studiach jest realizowana specjalność nauczycielska,
 - f) tabelę pokrycia kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty uczenia się, jeśli studia kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera;
- 3) charakterystykę programu studiów:
- a) nazwy specjalności w języku polskim, jeżeli na danym kierunku realizowane są specjalności,
 - b) nazwy specjalności w języku angielskim, jeżeli na danym kierunku realizowane są specjalności,
 - c) łączną liczbę godzin zajęć,
 - d) liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć,
 - e) dokument roboczy do planowania, harmonogramowania i rozliczania dydaktyki czyli plan studiów prowadzony w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej,
 - f) matrycę efektów uczenia się,
 - g) tabelę zawierającą sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się w trakcie całego cyklu kształcenia,
 - h) opis zasad oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia;
- 4) wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów:
- a) łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć i konsultacji wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w wymiarze co najmniej 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów w przypadku studiów stacjonarnych oraz co najmniej 20% w przypadku studiów niestacjonarnych,
 - b) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne,
 - c) łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, a w przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela – w wymiarze nie mniejszym niż 5% ogólnej liczby punktów ECTS,
 - d) tylko dla profilu ogólnoakademickiego: łączną liczbę punktów za zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach

- nauki, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów oraz ich wykaz,
- e) tylko dla profilu praktycznego: łączną liczbę punktów ECTS za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów oraz ich wykaz,
 - f) wskaźnik procentowy zajęć prowadzonych w ramach programu studiów przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy wynoszący co najmniej 50% dla studiów o profilu praktycznym lub co najmniej 75% dla studiów o profilu ogólnoakademickim,
 - g) liczbę punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w wymiarze nie większym niż 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów o profilu praktycznym oraz nie większym niż 75% dla programu studiów o profilu ogólnoakademickim,
 - h) w przypadku studiów realizujących standard nauczycielski – liczbę punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w wymiarze nie większym niż 25% sumy punktów ECTS określonej w grupach zajęć B-F wymienionych w standardzie nauczycielskim,
 - i) w przypadku studiów realizujących standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej) oraz nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka - liczbę punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w wymiarze nie większym niż 25% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów;
- 5) dane dotyczące praktyki zawodowej:
- a) liczbę punktów ECTS, zasady, wymiar i formę odbywania praktyk zawodowych dla profilu ogólnoakademickiego, jeśli program studiów przewiduje praktyki,
 - b) liczbę punktów ECTS, zasady, formę odbywania praktyk zawodowych dla profilu praktycznego oraz wymiar co najmniej 6 miesięcy w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich lub 3 miesięcy w przypadku studiów drugiego stopnia,
 - c) w przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela liczbę punktów ECTS, wymiar, zasady i formę odbywania praktyk określone właściwym rozporządzeniem ministra;
- 6) informacje szczegółowe o:
- a) udziale studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udziale w tej działalności w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim,
 - b) warunkach prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w przypadku studiów o profilu praktycznym;
- 7) w przypadku kierunku dającego uprawnienie do wykonywania zawodu nauczyciela udokumentowane w planie studiów, że program spełnia minimalne wymogi programowe określone przez właściwe przepisy w sprawie standardu nauczycielskiego;

- 8) w przypadku kierunku dającego uprawnienie do wykonywania zawodu lub możliwość uzyskania licencji zawodowej udokumentowanie, że program spełnia minimalne wymogi programowe określone przez właściwe przepisy;
- 9) sylabusy zawierające w szczególności:
 - a) opis efektów uczenia się i ich odniesienie do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów,
 - b) treści programowe zajęć i konsultacji zapewniające uzyskanie efektów uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotu,
 - c) metody kształcenia,
 - d) metody weryfikacji każdego z efektów uczenia się przedmiotu,
 - e) formę i warunki zaliczenia przedmiotu,
 - f) łączny nakład pracy studenta w godzinach,
 - g) liczbę punktów ECTS przyporządkowanych do przedmiotu;
- 10) uchwały i opinie, w tym materiały z przeprowadzonych konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie opracowania lub zmian efektów uczenia się.

§ 9.

Tworząc program studiów należy uwzględnić następujące wymogi dotyczące jego realizacji:

- 1) zajęcia powinny być prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie, pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie;
- 2) wykorzystanie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, powinno nastąpić od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku;
- 3) zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym powinny być prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów;
- 4) jeżeli pozwala na to specyfika kształcenia na studiach na określonym kierunku, część efektów uczenia się objętych programem studiów może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy wykorzystaniu infrastruktury i oprogramowania zapewniających synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami i osobami prowadzącymi zajęcia;
- 5) zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone są odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych;
- 6) w przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość muszą być spełnione wymagania określone w odrębnych przepisach.

§ 10.

Dokumentacja programu studiów, przed ustaleniem programu przez Senat, jest wprowadzana do uczelnianego systemu informatycznego, zgodnie z zawartymi w tym systemie wzorami.

§ 11.

1. Studia pierwszego stopnia trwają sześć semestrów, za które student obowiązany jest uzyskać 180 punktów ECTS. Jeśli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich – 7 semestrów, za które student obowiązany jest uzyskać 210 punktów ECTS.
2. Studia drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów. Student zobowiązany jest uzyskać:
 - 1) 90 punktów ECTS – gdy studia trwają trzy semestry;
 - 2) 120 punktów ECTS – gdy studia trwają cztery semestry;
 - 3) 150 punktów ECTS – gdy studia trwają pięć semestrów.
3. Jednolite studia magisterskie trwają dziesięć semestrów, za które student obowiązany jest uzyskać 300 punktów ECTS lub 301 punktów ECTS na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
4. Studia niestacjonarne mogą trwać dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne w ramach takiej samej jak na studiach stacjonarnych liczby punktów ECTS za całe studia.
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek koordynatora kierunku poparty przez dziekana wydziału mającego realizować studia, prorektor ds. kształcenia może wyrazić zgodę na zwiększenie łącznej liczby punktów ECTS programu studiów.
6. Jeżeli w ramach programu studiów przewidziane są do wyboru specjalności, to ustalone w ust. 1-3 liczby punktów ECTS dla programu studiów, na poszczególnych poziomach studiów, obejmują realizację jednej specjalności.

§ 12.

1. Liczba punktów ECTS przewidziana programem studiów dla semestru wynosi od 28 do 32, a dla roku akademickiego 60.
2. Liczba punktów ECTS przypadająca na jeden semestr może być odpowiednio mniejsza w przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 4.
3. Liczba punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 może być inna w przypadku wyrażenia zgody przez prorektora ds. kształcenia. Zgoda prorektora ds. kształcenia dotyczy sytuacji o której stanowi w § 11 ust. 5.
4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek koordynatora kierunku poparty przez dziekana wydziału, prorektor ds. kształcenia może wyrazić zgodę na zwiększenie dla przedmiotu liczby godzin przypadających na 1 punkt ECTS do 30 godzin.
5. Punkty ECTS przyznaje się za:
 - 1) zaliczenie na ocenę każdego z przedmiotów przewidzianych w programie studiów;
 - 2) praktykę, o ile jest przewidziana w programie studiów;
 - 3) w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej, które to punkty powinny być wliczone do punktów ostatniego semestru seminarium dyplomowego.

§ 13.

1. W programie studiów stacjonarnych należy uwzględnić, że co najmniej połowa punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów ma być realizowana w ramach zajęć i konsultacji z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
2. W programie studiów niestacjonarnych należy uwzględnić, że co najmniej 20% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów ma być realizowana w ramach zajęć i konsultacji z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
3. Wymiar godzin zajęć dla poszczególnych poziomów i form studiów określają odrębne przepisy Uczelni.

§ 14.

1. W programie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich należy uwzględnić rozpoczęcie specjalności, jeżeli są planowane, nie wcześniej niż od semestru trzeciego studiów.
2. W programie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, jeżeli są planowane przedmioty, moduły, wykłady lub inne zajęcia do wyboru należy je zaplanować nie wcześniej niż od trzeciego semestru studiów.
3. W programie studiów drugiego stopnia, jeżeli są planowane przedmioty, moduły wykłady lub inne do wyboru należy je zaplanować nie wcześniej niż od drugiego semestru studiów.

§ 15.

1. W programie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej należy uwzględnić 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego.
2. Zajęcia z wychowania fizycznego należy zaplanować w trzecim i czwartym semestrze po 30 godzin.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek koordynatora kierunku poparty przez dziekana wydziału mającego realizować studia, prorektor ds. kształcenia może wyrazić zgodę na inne niż wskazane w ustępie 2 zaplanowanie zajęć.
4. Zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS.
5. Jednostka organizacyjna realizująca studia może oferować studentom dodatkowe zajęcia z wychowania fizycznego lub innych form aktywności fizycznej pod warunkiem ich uwzględnienia w łącznej liczbie godzin zajęć dydaktycznych właściwej dla danego poziomu studiów.

§ 16.

1. W programie studiów należy uwzględnić zajęcia (lektoraty) umożliwiające uzyskanie przez studenta efektów w zakresie znajomości języka obcego na poziomie Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (dalej jako ESOKJ):
 - 1) B2 ESOKJ – w przypadku studiów pierwszego stopnia;

- 2) B2+ ESOKJ – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
2. Liczba godzin zajęć i punktów ECTS w zakresie nauki języka obcego na studiach stacjonarnych wynosi:
 - 1) 120 godzin w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich, którym przyznaje się 10 punktów ECTS;
 - 2) 30 godzin w przypadku studiów drugiego stopnia, którym przyznaje się 2 punkty ECTS.
3. Liczba godzin zajęć i punktów ECTS w zakresie nauki języka obcego na studiach niestacjonarnych wynosi:
 - 1) 60 godzin zajęć w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich, którym przyznaje się 10 punktów ECTS;
 - 2) 15 godzin zajęć w przypadku studiów drugiego stopnia, którym przyznaje się 2 punkty ECTS.
4. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich należy zaplanować zajęcia w semestrach: trzecim i czwartym w wymiarze po 30 godzin za 2 punkty ECTS w każdym semestrze, piątym i szóstym w wymiarze po 30 godzin za 3 punkty ECTS w każdym semestrze.
5. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich należy zaplanować zajęcia w semestrach: trzecim i czwartym w wymiarze po 15 godzin za 2 punkty ECTS w każdym semestrze, piątym i szóstym w wymiarze po 15 godzin za 3 punkty ECTS w każdym semestrze.
6. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia należy zaplanować zajęcia w semestrze trzecim lub czwartym w wymiarze 30 godzin za 2 punkty ECTS, stosując jednolite podejście dla wszystkich kierunków prowadzonych na danym wydziale.
7. Na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia należy zaplanować zajęcia w semestrze trzecim lub czwartym w wymiarze 15 godzin za 2 punkty ECTS, stosując jednolite podejście dla wszystkich kierunków prowadzonych na danym wydziale.
8. Jednostka organizacyjna realizująca studia może oferować studentom dodatkowe zajęcia z języka obcego ponad limit godzin określony w ust. 2 i 3 pod warunkiem ich uwzględnienia w łącznej liczbie godzin zajęć dydaktycznych właściwej dla danego poziomu i formy studiów.

§ 17.

1. W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w pierwszym semestrze należy uwzględnić przedmiot dotyczący ochrony własności intelektualnej, w formie wykładu w wymiarze 8 godzin, za który przyznaje się 1 punkt ECTS.
2. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich w pierwszym semestrze należy uwzględnić przedmiot dotyczący ochrony własności intelektualnej, w formie wykładu w wymiarze 5 godzin, za który przyznaje się 1 punkt ECTS.
3. Na studiach drugiego stopnia efekt uczenia się dotyczący znajomości zasad ochrony własności intelektualnej powinien być osiągnięty w ramach seminarium.

4. W przypadkach uzasadnionych specyfiką studiów, na wniosek koordynatora kierunku poparty przez dziekana wydziału mającego realizować studia, prorektor ds. kształcenia może wyrazić zgodę na zwiększenie liczby godzin zajęć i punktów ECTS.

§ 18.

1. W programie studiów należy uwzględnić przedmiot umożliwiający studentowi uzyskanie efektu uczenia się dotyczącego znajomości zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.
2. Zajęcia na studiach, których programy przewidują oddzielny przedmiot należy zaplanować w ramach danego wydziału tak samo na każdym wydziałowym kierunku czyli z taką samą liczbą godzin i punktów ECTS w tym samym semestrze studiów i z taką samą nazwą przedmiotu.
3. Ustęp 1 i 2 nie dotyczy kierunków studiów, przyporządkowanych do dyscyplin, których zakres merytoryczny obejmuje zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.

§ 19.

1. W przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne, w programie studiów na każdym z poziomów należy uwzględnić zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych.
2. Minimalna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać z zajęć wymienionych w ust. 1, nie może być mniejsza niż 5 punktów ECTS.

§ 20.

1. W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich należy uwzględnić wykład ogólnouczelniany w semestrze trzecim i czwartym w wymiarze po 15 godzin, za który przyznaje się 1 punkt ECTS w każdym semestrze.
2. W programie studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich należy uwzględnić wykład ogólnouczelniany w semestrze trzecim i czwartym w wymiarze po 10 godzin, za który przyznaje się 1 punkt ECTS w każdym semestrze.
3. Wykłady ogólnouczelniane, o których mowa w ust. 1 i 2 mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość niezależnie od tego czy zostało to przewidziane w programie studiów zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie w Uczelni.
4. W programach studiów na każdym z poziomów i form należy uwzględnić co najmniej jeden przedmiot fakultatywny, realizujący treści związane merytorycznie ze studiowanym kierunkiem, prowadzony wyłącznie w języku obcym.

§ 21.

Zajęcia z wychowania fizycznego, lektoraty z języka obcego, zajęcia z ochrony własności intelektualnej, zajęcia z przedsiębiorczości, wykłady ogólnouczelniane mogą być zaliczone w programie studiów do zajęć ogólnouczelnianych.

§ 22.

1. Jeżeli program studiów przewiduje praktykę to należy jej przypisać punkty ECTS oraz określić szczegółowe zasady, sposób weryfikacji efektów uczenia się i formę odbywania, uwzględniając odrębne przepisy dla poszczególnych uprawnień zawodowych, a w przypadku specjalności nauczycielskiej także obowiązujące w tym zakresie odrębne przepisy Uczelni. Praktyka nie podlega ocenie, chyba że program studiów przewiduje inaczej.
2. Cele, program i terminy realizacji praktyk powinny być zharmonizowane z procesem kształcenia.
3. W programie studiów o profilu praktycznym, z wyjątkiem studiów wskazanych w ust. 4, należy obowiązkowo uwzględnić co najmniej sześciomiesięczną praktykę zawodową w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz trzymiesięczną praktykę zawodową w przypadku studiów drugiego stopnia.
4. W programie studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, niezależnie od profilu tych studiów, należy obowiązkowo uwzględnić praktykę zawodową w wymiarze określonym przez przepisy dotyczące standardu nauczycielskiego.
5. Liczba punktów przypisanych do praktyk nie może być mniejsza niż 1 lub 2 punkty ECTS za jeden tydzień lub 40 godzin praktyk. Warunek ten nie dotyczy praktyk realizowanych zgodnie ze standardem nauczycielskim.

§ 23.

1. W programie studiów na każdym z poziomów i form studiów należy uwzględnić w pierwszym semestrze szkolenie przygotowujące do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w wymiarze 2 godzin ćwiczeń realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Zasady organizacji i zaliczania zajęć, o których mowa w ust. 1 określają odrębne przepisy Uczelni.
3. Za szkolenie przygotowujące do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie przyznaje się punktów ECTS.

§ 24.

1. W programie studiów na każdym z poziomów i form studiów należy uwzględnić w pierwszym semestrze szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w wymiarze 5 godzin wykładu realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Zasady organizacji i zaliczania zajęć, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy Uczelni.

3. Za szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy nie przyznaje się punktów ECTS.

§ 25.

1. W programie studiów na każdym z poziomów i form studiów należy uwzględnić w pierwszym semestrze szkolenie biblioteczne, w wymiarze 2 godzin wykładu realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Za szkolenie biblioteczne nie przyznaje się punktów ECTS.

Rozdział III TWORZENIE STUDIÓW NA OKREŚLONYM KIERUNKU

§ 26.

1. Utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wymaga pozwolenia ministra z wyjątkiem utworzenia studiów na kierunku przyporządkowanym do jednej dyscypliny albo do dyscypliny wiodącej, w której Uczelnia posiada kategorię naukową A+, A albo B+ lub zawierających się w dziedzinie, o której mowa w art. 243 ust. 7 ustawy.
2. Studia nie mogą zostać utworzone na profilu ogólnoakademickim, jeżeli Uczelnia posiada kategorię naukową C albo nie posiada kategorii naukowej w dyscyplinie lub dyscyplinie wiodącej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów.

§ 27.

1. Jeżeli utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wymaga pozwolenia ministra to zakończenie uczelnianej procedury tworzenia studiów musi nastąpić do końca października roku akademickiego poprzedzającego rozpoczęcie studiów.
2. Z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów rektor występuje do ministra nie później niż 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem rekrutacji na dany kierunek studiów.
3. Wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów przygotowuje zespół kierunku uwzględniając wymogi określone w rozporządzeniu ministra.
4. Jeżeli utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu nie wymaga pozwolenia ministra to zakończenie uczelnianej procedury tworzenia studiów, określonej w § 30, musi nastąpić do końca lutego roku akademickiego poprzedzającego rozpoczęcie tych studiów, z zastrzeżeniem, że projekt programu studiów w wersji ostatecznej, musi być przekazany do prorektora ds. kształcenia za pośrednictwem Biura Jakości Kształcenia najpóźniej do 20 grudnia.

§ 28.

Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy utworzenia studiów na nowym kierunku może wystąpić do dziekana wydziału dyrektor instytutu lub rada naukowa instytutu lub rada dydaktyczna.

§ 29.

1. Przed rozpoczęciem procedury tworzenia studiów na nowym kierunku dziekan wydziału, po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej, występuje do prorektora ds. kształcenia z wnioskiem o uzyskanie zgody na rozpoczęcie procedury tworzenia nowego kierunku studiów.
2. Wniosek o którym mowa w ust. 1 musi w szczególności zawierać:
 - 1) ogólną charakterystykę studiów obejmującą:
 - a) wstępną (przewidywaną) nazwę kierunku studiów w języku polskim i w języku angielskim, poziom, profil oraz formę lub formy studiów,
 - b) wstępne przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej,
 - c) informację o przyznanej kategorii naukowej w dyscyplinie wiodącej, do której będzie przyporządkowany kierunek studiów,
 - d) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie,
 - e) tytuł zawodowy nadawany absolwentom,
 - f) nazwy specjalności w języku polskim i języku angielskim, jeżeli są przewidywane (jeżeli są przewidywane specjalności, to muszą być przynajmniej dwie),
 - g) język prowadzenia studiów,
 - h) koncepcję kształcenia, w tym:
 - wskazanie związku studiów ze strategią Uczelni,
 - opis sylwetki absolwenta,
 - wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności sylwetki absolwenta z tymi potrzebami, w tym dołączenie informacji na temat przeprowadzonych konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego;
 - 2) uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, ze szczególnym wskazaniem różnic w stosunku do aktualnej oferty studiów w Uczelni;
 - 3) wstępne założenia do programu studiów obejmujące:
 - a) wstępną (przewidywaną) liczbę godzin z podziałem na formy zajęć,
 - b) wstępną listę nazw przedmiotów z formami zajęć;
 - 4) informacje uzupełniające:
 - a) czy studia będą prowadzone wspólnie z inną uczelnią lub innym podmiotem (jeżeli tak, to podać z jakim),
 - b) czy studia będą prowadzone pod patronatem lub we współpracy z podmiotem zewnętrznym (jeżeli tak, to podać z jakim),
 - c) czy studia będą prowadzone w zakresie programu podwójnego dyplomu (*double degree*) – jeżeli tak, to podać z jaką uczelnią zagraniczną,
 - d) czy utworzenie studiów będzie wymagało pozwolenia ministra,
 - e) czy studia będą realizowały standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu,
 - f) czy studia będą realizowały efekty inżynierskie,
 - g) czy studia będą dawały dodatkowe uprawnienia (jeżeli tak, to jakie i na jakiej podstawie te uprawnienia będą nadawane),

- h) czy utworzenie studiów na kierunku będzie wymagało zatrudnienia nowych pracowników lub powierzenia realizacji zadań (zajęć) w ramach umów cywilnoprawnych.

§ 30.

1. W celu przygotowania projektu programu studiów na nowym kierunku dziekan wydziału powołuje zespół kierunku w sposób określony w Statucie. Sposób powołania zespołu kierunku w przypadku studiów wspólnych określa umowa między stronami tworzącymi te studia.
2. Zespół kierunku przygotowuje projekt programu studiów na danym kierunku, w miarę potrzeby uzgadniając projekt z dyrektorami instytutów mających współdziałać w prowadzeniu kierunku.
3. Projekt programu studiów, po wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego, przewodniczący zespołu kierunku przekazuje dziekanowi wydziału. W przypadku tworzenia studiów prowadzonych w języku obcym należy przygotować pełną dokumentację w języku polskim i częściową (efekty kierunku, plan i sylabusy) w języku obcym.
4. Dziekan wydziału, po weryfikacji projektu programu studiów w zakresie zgodności z wymogami formalnymi, przedstawia projekt programu studiów radzie dydaktycznej celem wyrażenia opinii w formie uchwały. W przypadku negatywnej opinii dziekan albo rezygnuje z dalszego procedowania projektu programu studiów albo zwraca projekt zespołowi kierunku w celu dokonania poprawek.
5. Po wyrażeniu pozytywnej opinii w przedmiocie projektu programu studiów przez radę dydaktyczną dziekan wydziału niezwłocznie przekazuje dokumentację programu studiów prorektorowi ds. kształcenia, który zasięga opinii uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia.
6. Ustalenie programu studiów wymaga opinii samorządu studenckiego. Opinia przedstawiana jest przez samorząd studencki w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu studiów. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.
7. Opinia uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia, wyrażona w formie uchwały, przedstawiana jest uczelnianej radzie ds. kształcenia w celu wyrażenia przez nią opinii w formie uchwały dotyczącej programu studiów nowego kierunku oraz propozycji utworzenia studiów na tym kierunku, poziomie i profilu.
8. W przypadku negatywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia dokumentacja kierunku za pośrednictwem Działu Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego jest zwracana dziekanowi wydziału.
9. Po pozytywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia prorektor ds. kształcenia występuje do Senatu o podjęcie uchwały w sprawie ustalenia programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu.
10. Prorektor ds. kształcenia występuje do rektora o utworzenie studiów na danym kierunku, poziomie i profilu.

Rozdział IV

DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW

§ 31.

1. Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu.
2. W celu doskonalenia programu studiów można dokonywać w nim zmian.
3. Doskonaląc program studiów, uwzględnia się w szczególności wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów.
4. W programie studiów utworzonych przez Uczelnię w związku z posiadanymi uprawnieniami, można dokonywać zmian w dowolnym zakresie.
5. W programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia.
6. Zmiany w programach studiów nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia z wyjątkiem:
 - 1) zmian w doborze treści kształcenia w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub związane z działalnością zawodową;
 - 2) zmian koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną;
 - 3) zmian koniecznych do dostosowania programów studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

§ 32.

Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian w programie studiów może wystąpić do dziekana wydziału zespół danego kierunku lub dyrektor instytutu lub rada dydaktyczna.

§ 33.

1. W przypadku zmian zakładających wyłącznie modyfikacje formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu, stosowny projekt, po uprzednim wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego, jest przedstawiany przez dziekana wydziału radzie dydaktycznej celem wyrażenia opinii w formie uchwały.
2. W przypadku negatywnej opinii dziekan albo rezygnuje z dalszego procedowania projektu zmian albo zwraca go zespołowi kierunku w celu dokonania poprawek.
3. Po wyrażeniu pozytywnej opinii w przedmiocie projektu zmian programu studiów przez radę dydaktyczną dziekan wydziału zatwierdza proponowane zmiany.
4. Zmiany, o których mowa w ust. 1 nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

§ 34.

1. W przypadku zmian w programie studiów, innych niż wymienione w § 33 ust. 1 stosuje się odpowiednio procedurę wskazaną w § 30 ust. 2-9 z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku, gdy proponowane zmiany dotyczą utworzenia studiów na danym kierunku w języku obcym lub utworzenia innej formy studiów, stosuje się procedurę wskazaną w § 29.
3. W stosownej uchwale rady dydaktycznej należy w szczególności:
 - 1) wskazać proponowane zmiany w programie studiów i je uzasadnić;
 - 2) określić procentowo ogólną liczbę zmienionych efektów uczenia się określonych w programie studiów (dotyczy programów, o których mowa w § 31 ust. 5) i załączyć projekt zmienionych efektów kierunkowych;
 - 3) załączyć te części dokumentacji, które uległy zmianie.
4. Zmiany w programie studiów wymagają ustalenia przez Senat najpóźniej w lutym roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, którego te zmiany dotyczą, a projekt zmian w wersji zaopiniowanej przez radę dydaktyczną musi być przekazany do Biura Jakości Kształcenia najpóźniej do 20 grudnia.

Rozdział V

LIKWIDACJA STUDIÓW WYŻSZYCH

§ 35.

Studia na danym kierunku, poziomie i profilu podlegają likwidacji:

- 1) w przypadku cofnięcia pozwolenia ministra na utworzenie studiów (dotyczy studiów utworzonych w trybie określonym w § 27 ust. 1-3);
- 2) w przypadku nieuruchomienia kolejnego cyklu kształcenia na danym kierunku w ciągu kolejnych 3 lat akademickich, licząc od ostatniej skutecznej rekrutacji;
- 3) na podstawie wniosku dyrektora instytutu lub rady naukowej instytutu lub rady dydaktycznej.

§ 36.

1. Studia na danym kierunku, poziomie i profilu likwiduje rektor w drodze zarządzenia na wniosek dziekana wydziału, złożony za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 powinien zawierać planowaną datę wygaśnięcia studiów i wymaga zaopiniowania przez radę dydaktyczną.
3. Jeżeli likwidacja miałaby nastąpić w oparciu o wniosek, o którym mowa w § 35 pkt 3, wówczas wymagane jest merytoryczne uzasadnienie likwidacji.

Rozdział VI

INDYWIDUALNY PROGRAM STUDIÓW

§ 37.

1. Dokumentacja indywidualnego programu studiów, przyznana studentowi zgodnie z regulaminem studiów, powinna w szczególności zawierać:

- 1) efekty uczenia się zgodnie z efektami uczenia się dla odpowiedniego kierunku studiów i cyklu kształcenia, w którym dany student rozpoczął studia;
 - 2) plan studiów obejmujący wykaz przedmiotów, form zajęć oraz form zaliczenia poszczególnych przedmiotów;
 - 3) matrycę efektów uczenia się.
2. Indywidualny program studiów w tym plan studiów, przygotowuje opiekun naukowy w uzgodnieniu z właściwym zespołem kierunku.
 3. Indywidualny plan studiów dla studenta przed zaopiniowaniem przez radę dydaktyczną, musi być wprowadzony do uczelnianego systemu obsługującego programy studiów.
 4. Prodziekan ds. studenckich zatwierdza indywidualny plan studiów przygotowany przez opiekuna naukowego w uzgodnieniu z właściwym zespołem kierunku oraz po zasięgnięciu opinii rady dydaktycznej.
 5. Indywidualny program studiów nie upoważnia do skrócenia studiów, nie dotyczy osób przyjętych na studia w ramach procedury potwierdzania efektów uczenia się.

Rozdział VII

PROGRAM KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

§ 38.

1. Kształcenie w szkole doktorskiej przygotowuje doktorantów do uzyskania stopnia naukowego doktora i jest prowadzone w ramach dyscyplin nauki, w których Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora. Kształcenie prowadzone jest na podstawie programu ustalonego przez Senat.
2. Program kształcenia w szkole doktorskiej oparty jest na zasadzie dążenia do poszerzania i uzupełniania wiedzy doktoranta a przede wszystkim dążenia do wykształcenia jego samodzielności w prowadzeniu badań naukowych.
3. Program kształcenia jest jednakowy dla wszystkich dyscyplin określonych w programie kształcenia i trwa od 6 do 8 semestrów.

§ 39.

1. Program kształcenia w szkole doktorskiej zawiera w szczególności:
 - 1) informacje ogólne:
 - a) nazwę podmiotu prowadzącego szkołę,
 - b) nazwę szkoły doktorskiej,
 - c) dyscypliny naukowe, w których szkoła doktorska prowadzi kształcenie,
 - d) związek programu kształcenia ze strategią Uczelni;
 - 2) opis zakładanych efektów uczenia się wraz z odniesieniami do charakterystyk określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
 - 3) charakterystykę programu kształcenia:
 - a) czas trwania kształcenia (liczba semestrów),
 - b) liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji na poziomie 8 PRK,

- c) harmonogram realizacji programu kształcenia (ramowy program zajęć),
 - d) matrycę efektów uczenia się,
 - e) opis działań prowadzących do uzyskania efektów uczenia się oraz sposobów (metod) oceniania realizacji efektów uczenia się,
 - f) wymiar i zasady odbywania praktyk,
 - g) sylabusy poszczególnych przedmiotów;
- 4) uchwały i opinie.
2. Sylabusy poszczególnych przedmiotów będące organiczną częścią programu kształcenia zawierają w szczególności:
- 1) opis efektów uczenia się i ich odniesienie do efektów uczenia się zdefiniowanych dla programu kształcenia;
 - 2) treści programowe zajęć i konsultacji zapewniające uzyskanie efektów uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotu;
 - 3) metody kształcenia;
 - 4) metody weryfikacji każdego z efektów uczenia się przedmiotu;
 - 5) formę i warunki zaliczenia przedmiotu;
 - 6) łączny nakład pracy doktoranta w godzinach;
 - 7) liczbę punktów ECTS przyporządkowanych do przedmiotu.

§ 40.

Program kształcenia w szkole doktorskiej powinien uwzględniać następujące wymogi dotyczące jego realizacji:

- 1) zajęcia powinny być prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie, pozwalające na prawidłową realizację zajęć albo przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie;
- 2) wykorzystanie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, powinno nastąpić od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć.

§ 41.

- 1. Jeżeli pozwala na to specyfika kształcenia, część efektów uczenia się objętych programem może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy wykorzystaniu infrastruktury i oprogramowania zapewniających synchroniczną i asynchroniczną interakcję między doktorantami i osobami prowadzącymi zajęcia.
- 2. Liczba punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może przekroczyć 75% ogólnej liczby punktów koniecznej do uzyskania kwalifikacji na poziomie 8 PRK.

§ 42.

Program kształcenia w szkole doktorskiej umożliwia doktorantowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji na poziomie 8 PRK.

§ 43.

Program kształcenia może przewidywać odbywanie praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, w wymiarze nieprzekraczającym 60 godzin dydaktycznych rocznie.

§ 44.

W programie kształcenia szkoły doktorskiej w semestrze pierwszym należy uwzględnić:

- 1) szkolenie e-learningowe, przygotowujące do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w wymiarze 2 godzin ćwiczeń realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 2) szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w wymiarze 5 godzin wykładu realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 3) szkolenie biblioteczne, przygotowujące do korzystania z zasobów bibliotecznych Uczelni, w wymiarze 2 godzin wykładu realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

§ 45.

Dokumentacja programu kształcenia, przed ustaleniem programu przez Senat, jest wprowadzana do uczelnianego systemu informatycznego, zgodnie z zawartymi w tym systemie wzorami.

§ 46.

1. Projekt programu kształcenia przygotowuje dyrektor szkoły doktorskiej lub zastępca dyrektora o ile zgodnie z regulaminem zostanie mu to powierzone.
2. Projekt programu kształcenia, po wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego, jest przedstawiany radzie naukowej działającej w szkole doktorskiej celem wyrażenia opinii w formie uchwały. W przypadku negatywnej opinii dyrektor albo rezygnuje z dalszego procedowania projektu programu kształcenia albo dokonuje poprawki.
3. Po wyrażeniu pozytywnej opinii przez radę naukową dyrektor szkoły doktorskiej, w terminie umożliwiającym zakończenie całej procedury nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji, przekazuje dokumentację programu kształcenia prorektorowi ds. kształcenia, który zasięga opinii uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia.
4. Opinia uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia, wyrażona w formie uchwały, przedstawiana jest uczelnianej radzie ds. kształcenia w celu wyrażenia przez nią opinii w formie uchwały. W przypadku negatywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia

dokumentacja za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia jest zwracana dyrektorowi szkoły doktorskiej.

5. W przypadku negatywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia dokumentacja programu kształcenia za pośrednictwem Działu Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego zwracana jest dyrektorowi szkoły doktorskiej.
6. Po wyrażeniu pozytywnej opinii przez uczelnianą radę ds. kształcenia dyrektor szkoły doktorskiej występuje do Senatu o podjęcie uchwały w sprawie ustalenia programu kształcenia.
7. Ustalenie programu wymaga zasięgnięcia opinii samorządu doktorantów. Opinia jest przedstawiana w terminie 30 dni przed posiedzeniem senatu, na którym projekt będzie przedłożony do uchwalenia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

§ 47.

1. Program kształcenia podlega systematycznej ocenie przez radę naukową szkoły doktorskiej poprzez okresowe przeglądy oraz analizę badań ankietowych doktorantów.
2. W celu doskonalenia programu kształcenia można dokonywać w nim zmian. Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmiany programu kształcenia może wystąpić dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady naukowej szkoły, albo rada naukowa szkoły doktorskiej.

§ 48.

1. W przypadku zmian zakładających wyłącznie modyfikacje formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu, stosowny projekt, po uprzednim wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego, jest przedstawiany przez dyrektora szkoły doktorskiej radzie naukowej celem wyrażenia opinii w formie uchwały.
2. Po wyrażeniu pozytywnej opinii w przedmiocie projektu zmian programu kształcenia przez radę naukową dyrektor szkoły doktorskiej zatwierdza proponowane zmiany.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

§ 49.

1. W przypadku zmian w programie kształcenia, innych niż wymienione § 48 ust. 1, stosuje się procedurę określoną w § 46 ust. 2-7, z tym że w uchwale rady naukowej należy w szczególności:
 - 1) wskazać oraz uzasadnić proponowane zmiany w programie kształcenia;
 - 2) załączyć te części dokumentacji, które uległy zmianie.
2. Zmiany w programie kształcenia wymagają ustalenia przez Senat nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji.

Rozdział VIII
STUDIA PODYPLOMOWE ORAZ INNE FORMY KSZTAŁCENIA

§ 50.

Studia podyplomowe trwają nie krócej niż dwa semestry.

§ 51.

1. Studia podyplomowe prowadzone są zgodnie z programem studiów ustalonym przez Senat.
2. Program studiów podyplomowych powinien umożliwiać uzyskanie przez uczestnika studiów podyplomowych co najmniej 30 punktów ECTS.
3. Program studiów podyplomowych określa efekty uczenia się dla kwalifikacji cząstkowych uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia PRK na poziomie 6, 7 albo 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji określone w obowiązujących przepisach.
4. Studia podyplomowe umożliwiają nabycie kwalifikacji cząstkowych osobom posiadającym kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 6 uzyskaną w systemie szkolnictwa wyższego.
5. Program studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela musi spełniać standard nauczycielski.
6. Program studiów podyplomowych uprawniających do wykonywania zawodu lub uzyskania licencji zawodowej musi spełniać minimalne wymogi programowe dla studiów podyplomowych, w zakresie treści programowych oraz łącznego wymiaru czasu prowadzonych zajęć, określone przez właściwych ministrów.

§ 52.

Program studiów podyplomowych powinien, zawierać w szczególności:

- 1) nazwę studiów podyplomowych w języku polskim, w przypadku studiów podyplomowych realizowanych w języku obcym dodatkowo nazwę w języku angielskim;
- 2) liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających studiom podyplomowym;
- 3) tabelę efektów uczenia się z odniesieniami do charakterystyk drugiego stopnia PRK, a dla studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela również z odniesieniami do właściwych efektów szczegółowych ze standardu nauczycielskiego;
- 4) harmonogram realizacji programu studiów;
- 5) przedmioty wraz z przypisaniem do każdego przedmiotu efektów uczenia się (sylabusy);
- 6) określenie warunków ukończenia studiów podyplomowych.

§ 53.

1. Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy utworzenia studiów podyplomowych może wystąpić do dziekana wydziału rada naukowa instytutu lub rada dydaktyczna, jednocześnie

- proponując kandydata na kierownika studiów podyplomowych, z zastrzeżeniem, że kierownikiem studiów podyplomowych może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
2. Przed rozpoczęciem procedury tworzenia studiów podyplomowych dziekan wydziału, po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej, występuje do prorektora ds. kształcenia z wnioskiem o uzyskanie zgody na rozpoczęcie tej procedury.
 3. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2 dziekan wydziału występuje do prorektora ds. kształcenia nie później niż 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem tych studiów.
 4. W uzasadnionych przypadkach, termin o którym mowa w ust. 3 może być skrócony na uzasadniony wniosek kierownika studiów podyplomowych lub proponowanego kandydata na kierownika studiów podyplomowych zaopiniowany przez dziekana wydziału, złożony do prorektora ds. kształcenia.
 5. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 powinien w szczególności zawierać:
 - 1) wstępną nazwę studiów podyplomowych;
 - 2) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów podyplomowych;
 - 3) język prowadzenia studiów podyplomowych;
 - 4) wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów podyplomowych;
 - 5) wstępne założenia do programu studiów podyplomowych obejmujące:
 - a) wstępną (przewidywaną) liczbę godzin z podziałem na formy zajęć,
 - b) wstępną listę nazw przedmiotów z formami zajęć;
 - 6) informacje uzupełniające:
 - a) czy studia podyplomowe będą realizowały standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu,
 - b) czy studia podyplomowe będą dawały dodatkowe uprawnienia (jeżeli tak, to jakie i na jakiej podstawie),
 - c) czy studia podyplomowe będą prowadzone na czyjeś zlecenie (jeżeli tak, wskazać na czyje),
 - d) czy studia podyplomowe będą prowadzone z inną uczelnią lub innym podmiotem (jeżeli tak, podać z jakim).

§ 54.

1. Projekt programu studiów podyplomowych opracowuje kandydat na kierownika tych studiów.
2. Projekt programu studiów podyplomowych, po wprowadzeniu do ogólnouczelnianego systemu informatycznego, zostaje przekazany dziekanowi wydziału. W przypadku tworzenia studiów podyplomowych prowadzonych w języku obcym należy przygotować pełną dokumentację w języku polskim i częściową (efekty dla studiów podyplomowych, plan i sylabusy w języku obcym).
3. Dziekan wydziału, po weryfikacji projektu programu studiów podyplomowych ze zgodnością z wymogami formalnymi, przedstawia projekt programu studiów podyplomowych radzie dydaktycznej celem wyrażenia opinii w formie uchwały oraz wyrażenia opinii o kandydacie na kierownika studiów podyplomowych. W przypadku negatywnej opinii dziekan wydziału albo rezygnuje z dalszego procedowania projektu programu studiów podyplomowych albo zwraca projekt programu studiów

podyplomowych, kandydatowi na kierownika danych studiów podyplomowych celem dokonania poprawek.

4. Po wyrażeniu pozytywnej opinii w przedmiocie projektu programu studiów podyplomowych i kandydata na kierownika studiów podyplomowych, przez radę dydaktyczną dziekan wydziału niezwłocznie, za pośrednictwem Biura Jakości Kształcenia przekazuje dokumentację programu studiów podyplomowych oraz informację o kandydacie na kierownika, prorektorowi ds. kształcenia, z zastrzeżeniem, że dokumentacja musi być dostarczona do Biura Jakości Kształcenia do 20 listopada, jeżeli studia podyplomowe mają się rozpocząć od semestru letniego lub do 20 kwietnia, jeżeli studia podyplomowe mają się rozpocząć od semestru zimowego.
5. Prorektor ds. kształcenia zasięga opinii uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia. Opinia uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia, wyrażona w formie uchwały, przedstawiana jest uczelnianej radzie ds. kształcenia w celu wyrażenia przez nią opinii w formie uchwały oraz propozycji utworzenia studiów podyplomowych.
6. W przypadku negatywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia dokumentacja programu studiów podyplomowych, zwracana jest za pośrednictwem Działu Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego dziekanowi wydziału.
7. Po pozytywnej opinii uczelnianej rady ds. kształcenia prorektor ds. kształcenia występuje do Senatu o podjęcie uchwały w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych.
8. Prorektor ds. kształcenia występuje do rektora o utworzenie danych studiów podyplomowych i powołanie kierownika.
9. Rektor tworzy zarządzeniem studia podyplomowe oraz powołuje ich kierownika.
10. Po utworzeniu studiów podyplomowych, dziekan w uzgodnieniu z kierownikiem studiów podyplomowych, wydaje zarządzenie w sprawie szczegółowej organizacji danych studiów podyplomowych w trakcie danego roku akademickiego oraz określa w zarządzeniu harmonogram zajęć w poszczególnych semestrach, wyodrębniając w szczególności okres przewidziany na zajęcia oraz okres przewidziany na sesję egzaminacyjną podstawową i poprawkową, a także wskazując terminy przerw świątecznych oraz przerwy wakacyjnej.
11. Kalkulację kosztów prowadzenia studiów podyplomowych oddzielnie dla każdej edycji sporządza kierownik studiów w uzgodnieniu z dziekanem właściwego wydziału.

§ 55.

1. Zmiany w programie studiów podyplomowych może zainicjować dziekan wydziału realizującego te studia lub z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian może wystąpić do dziekana rada dydaktyczna lub kierownik danych studiów podyplomowych.
2. Jeżeli proponowane zmiany dotyczą formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu dziekan wydziału zwraca się do rady dydaktycznej o wyrażenie opinii w formie uchwały a następnie zatwierdza te zmiany. Zmiany są wprowadzane niezwłocznie do ogólnouczelnianego systemu informatycznego.
3. W pozostałych, niewymienionych w ust. 2 przypadkach, stosuje się odpowiednio procedurę jak dla tworzenia programu studiów podyplomowych, wskazaną w § 54 ust. 2-6, z tym że w uchwale rady dydaktycznej należy w szczególności:
 - 1) wskazać proponowane zmiany w programie studiów i je uzasadnić;
 - 2) załączyć te części dokumentacji, które uległy zmianie.

4. Zmiany w programach studiów podyplomowych wymagają ustalenia przez Senat nie później niż 6 miesięcy przed planowanym uruchomieniem kolejnej edycji tych studiów.

§ 56.

1. Inne formy kształcenia prowadzone są zgodnie z programem o którym mowa w § 58 ust. 2.
2. Program innej formy kształcenia powinien zawierać w szczególności:
 - 1) nazwę formy kształcenia;
 - 2) opis zakładanych efektów uczenia się;
 - 3) przedmioty wraz z przypisaniem do każdego przedmiotu efektów uczenia się (sylabusy);
 - 4) określenie warunków ukończenia tej formy;
 - 5) plan.
3. Program innej formy kształcenia może zawierać liczbę punktów ECTS.
4. Plan powinien w szczególności zawierać: wykaz przedmiotów obejmujący liczbę godzin z podziałem na formy zajęć oraz formę ich zaliczenia.

§ 57.

1. Studia podyplomowe i inne formy kształcenia mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Zasady i organizację kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określają odrębne przepisy Uczelni.

§ 58.

1. Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy utworzenia innej formy kształcenia może wystąpić do dziekana wydziału rada naukowa instytutu lub rada dydaktyczna wydziału.
2. Program innej formy kształcenia ustala dziekan po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej .
3. Dziekan wydziału tworzy zarządzeniem inną formę kształcenia oraz powołuje kierownika innej formy kształcenia.

§ 59.

Dokumentacja programu studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia jest wprowadzona do uczelnianego systemu informatycznego, zgodnie z zawartymi w tym systemie wzorami.

§ 60.

1. Studia podyplomowe i inne formy kształcenia podlegają likwidacji:
 - 1) na wniosek kierownika studiów podyplomowych lub kierownika innej formy kształcenia;
 - 2) na wniosek rady naukowej instytutu lub rady dydaktycznej wydziału;
 - 3) w przypadku nieuruchomienia kolejnej edycji danych studiów podyplomowych lub innej formy kształcenia w ciągu kolejnych dwóch lat akademickich od końca semestru, w którym przeprowadzono ostatnią skuteczną rekrutację;

- 4) w przypadku niedostosowania programu studiów podyplomowych lub innej formy kształcenia do przepisów powszechnie obowiązującego prawa.
2. Studia podyplomowe likwiduje rektor na wniosek dziekana wydziału, złożony do rektora za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia.
3. Dziekan składa wniosek, o którym mowa w ust. 2 po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej.
4. Inną formę kształcenia likwiduje dziekan wydziału po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej.

Rozdział IX POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 61.

Traci moc uchwała nr 5/2022 Senatu US z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia.

§ 62.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR

prof. dr hab. Waldemar Tarczyński